

KONTROLL AV DJURENS VÄLBEFINNANDE

Meddelande till en gård som
kontrolleras

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Ruokavirasto

PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO
Puh. 029 530 0400 (vaihde)
ruokavirasto.fi
Y-tunnus: 2911686-7

Livsmedelsverket

PB 100, 00027 LIVSMEDELSVERKET
Tfn 029 530 0400 (växel)
livsmedelsverket.fi
FO-nummer: 2911686-7

Finnish Food Authority

P.O. Box 100, FI-00027 FINNISH FOOD AUTHORITY, FINLAND
Tel. +358 29 530 0400 (switchboard)
foodauthority.fi
Business ID: 2911686-7

INFORMATION OM KONTROLLEN AV DJURENS VÄLBEFINNANDE

Syftet med den kontroll av djurens välbefinnande som utförs på gårdarna är att ta reda på om djurskyddslagstiftningens minimikrav för hållandet av produktionsdjur uppfylls.

EU-rättsakterna förutsätter att medlemsstaterna utför på förhand planerade kontroller av produktionsdjurens välbefinnande. Kontrollen av djurens välbefinnande utförs på basis av urval på nöt-, svin-, får-, get- och pälsdjursgårdar samt i hönserier, broilerstallar och kalkonstallar. Också gårdar som håller ankor och gäss kan kontrolleras på basis av urval. Antalet gårdar som ska kontrolleras i fråga om dessa djurslag varierar från år till år, men vanligtvis tas cirka 1–20 % av gårdarna ut till kontroll. Gårdarna som kontrolleras genom gårdsbesök väljs ut slumpmässigt och utifrån olika viktningar.

Kraven som gäller produktionsdjurens välbefinnande är ett led i villkorligheten som gårdarna måste följa som ett villkor för betalning av de flesta jordbruksstöden. I avsnittet ”Hur observationerna under kontrollen inverkar på de jordbruksstöd som betalas till gården” berättas hur observerade försummelser av villkorlighet inverkar på de jordbruksstöd som betalas till gården. I samband med kontrollen av djurens välbefinnande utförs ofta också kontroller av andra EU-finansierade och nationella djurbaserade stöd som Livsmedelsverket ansvarar för.

Utöver urvalsbaserade kontroller kan en husdjursgård bli föremål för kontroll av djurens välbefinnande, till exempel om man misstänker att ett djur sköts eller behandlas i strid med djurskyddslagen. Oftast väcks misstanken på basis av angivelse, men också via information från slakteriet. Kontrollen av djurens välbefinnande kan administrativt utvidgas till övervakning av villkorligheten.

Kontrollen på gården utförs av regionförvaltningsverkets inspektörer eller kommunernas djurskyddsmyndigheter. På gårdar där det utförs kontroll av villkorligheten görs också en urvalsbaserad djurskyddsinspektion under samma besök. Kontrollen kan utföras tillsammans med till exempel NTM-centralens inspektör som utför foderkontroller eller kontroller av kraven för ersättning för djurens välbefinnande. Regionförvaltningsverkens kontroll styrs och administreras av Livsmedelsverket, men kommunernas övervakning styrs av regionförvaltningsverkens länsveterinärer och den kommunala arbetsgivaren. I regel ges inget förhandsbesked om kontrollen.

TOIMIJAN VELVOITTEET TARKASTUKSESSA

Aktören är skyldig att vid behov bistå vid inspektionen och samarbeta med de myndigheter som utför inspektionen. Aktörerna ska, i den utsträckning det är nödvändigt för att genomföra kontrollen, på begäran ge de behöriga myndigheterna möjlighet att ta del av bland annat djur, handlingar och andra relevanta uppgifter.

GÅRDSBESÖK

Vid kontrollen granskas om man på gården följer djurskyddsbestämmelsernas minimikrav för att hålla det berörda djurslaget. I samband med gårdsövervakning av villkorlighet som rör djurens välbefinnande kontrolleras å sin sida om vissa krav som djurskyddslagstiftningen ställer på hållandet av produktionsdjur, och som samtidigt är villkorlighetskrav, uppfylls. Information om vilken kontroll det är frågan om framgår antingen av rubriken på inspektionsblanketten eller också har kontrollen märkts ut med ett kryss på blanketten. När det gäller kontroller som regionförvaltningsverken utför kan det också delas ut en separat underrättelse.

De frågor som ska kontrolleras i samband med övervakningen av olika djurslag finns

uppräknade på inspektionsblanketterna för vart och ett djurslag på Livsmedelsverkets webbplats:

<https://www.ruokavirasto.fi/sv/om-oss/tjanster/guider-och-blanketter/djur/djurhallning/djurskydd-och--transport/> > blanketter

Ytterligare information om kraven ingår i lagstiftningsguiderna och i övervakningsanvisningarna:

<https://www.ruokavirasto.fi/sv/om-oss/tjanster/guider-och-blanketter/djur/djurhallning/djurskydd-och--transport>

INSPEKTIONSBERÄTTELSE OCH ÖVERVAKNINGRESULTAT

Över utförd kontroll på gården upprättas en skriftlig inspektionsberättelse som kan vara till exempel den inspektionsblankett som gjorts upp för urvalskontroller på gårdar med produktionsdjur eller observationsprotokollet för villkorlighet. Vid övervakning av villkorligheten utarbetas ett övervakningsresultat av de iakttagelser som gjorts vid kontrollen. Djurhållaren kan få en kopia på inspektionsberättelsen genast efter kontrollen. Det är ändå vanligare att inspektionsberättelsen skickas senare per post, eftersom det tar tid att skriva ett heltäckande dokument och det är mer ändamålsenligt att göra det på kontoret.

Slutsatsen av kontrollen är att lagstiftningen antingen har följts eller överträtts. Dessutom kan inspektören ge råd och instruktioner som främjar djurens välbefinnande i en situation där ingen överträdelse av lagstiftningen har skett. Om överträdelsen är ringa och den kan avhjälpas antingen i samband med inspektionen eller utan att den kräver en ny inspektion, kan en uppmaning ges för att rätta till situationen.

HÖRANDE OCH BEGÄRAN OM UTREDNING

Djurhållaren har rätt att innan ärendet avgörs uttrycka sin åsikt om de observationer myndigheten har gjort samt att ge sin förklaring till sådana krav och utredningar som kan inverka på hur ärendet avgörs. Ett hörande i ett djurskyddsärende kan utföras antingen skriftligen eller som ett muntligt hörande. Om det vid kontrollen har konstaterats allvarliga brister som kräver brådskande insatser hörs djurhållaren bara om han eller hon är anträffbar utan dröjsmål. I vissa situationer kan den som utför kontrollen bli tvungen att skaffa ytterligare utredningar av djurhållaren eller någon utomstående instans.

Vid övervakning av villkorligheten hörs jordbrukaren samtidigt om både den konstaterade försummelsen och den föreslagna stödåtgärden. Djurhållaren kan svara på hörandet och ge tilläggsuppgifter om kontrollen även om inga försummelser har upptäckts på gården.

FÖRVALTNINGSBESLUT

I förvaltningsbeslutet meddelas det observerade missförhållandet och motiveringarna till beslutet. Dessutom meddelas vilken åtgärd som vidtagits i beslutet. Beslutet skickas till parten för kännedom. I beslutet finns också namnet på och kontaktuppgifterna till den person av vilken parten vid behov kan begära ytterligare information om beslutet.

Om det vid kontrollen observeras försummelser av författningar och bestämmelser, meddelas djurets ägare förbud mot att fortsätta med den verksamhet som strider mot författningarna eller ett åläggande att korrigera försummelsen inom en given tidsfrist. I allvariga och brådskande fall kan man i samband med kontrollbesöket och på djurägarens bekostnad vidta omedelbara åtgärder för att trygga djurens välbefinnande. Då kan inspektören till exempel som första hjälpen ordna med mat och dricka samt en skötare på

ort och ställe. Om det inte är möjligt eller ändamålsenligt att sköta djuren kan de säljas, avlivas eller föras till slakt.

FÖRNYAD KONTROLL

Om de brister som konstaterats vid övervakningen kräver det, utförs en förnyad kontroll på objektet när tidsfristen har gått ut. I samband med den förnyade kontrollen görs en granskning av att åläggandet eller förbudet har följts och att de observerade bristerna har avhjälpats.

RESULTATET AV ÖVERVAKNINGEN AV VILLKORLIGHETEN OCH EVENTUELLA PÅFÖLJDER

Utifrån observationerna vid inspektionen drar länsveterinären vid regionförvaltningsverket slutsatser om kontrollen i resultatet av övervakningen samt föreslår eventuella påföljder för villkorligheten, vars nivå beror på den konstaterade försummelsens allvarighet, varaktighet och omfattning. Brevet om hörande skickas till gården tillsammans med resultatet av övervakningen.

Villkorlighetspåföljderna fastställs dessutom ytterligare av NTM-centralens koordinator som utgående från förslagen till påföljdsprocent för de olika övervakningsmodulerna upprättar ett slutligt protokoll över alla villkorlighetskontroller som gården varit föremål för under stöddåret i fråga. Även en inspektion av djurens välbefinnande som utförs av den kommunala djurskyddsmyndigheten på en produktionsdjursgård, till exempel på grund av misstanke, kan leda till stödpåföljder genom en administrativ utvidgning som utförs av länsveterinären.

HUR OBSERVATIONERNA UNDER KONTROLLEN INVERKAR PÅ DE JORDBRUKSSTÖD SOM BETALAS TILL GÅRDEN

Villkorligheten är ett villkor för grundstöd, förgröningsstöd, stöd till unga jordbrukare, bidrag för jordbruksgrödor, får- och getbidragen, bidrag för mjölkkor, bidrag för nötkreatur, miljöersättning (miljöförbindelse och miljöavtal), ersättning för ekologisk produktion, kompensationsersättning och ersättning för djurens välbefinnande. En eventuell stödpåföljd inverkar alltså på alla ovan nämnda stöd för gården.

Vid fastställandet av påföljdsprocenten för överträdelser av kraven på villkorlighet bedöms omfattningen, allvaret, varaktigheten, uppsåtet och upprepningen av den bristande efterlevnaden. Den normala påföljden för försummelse av villkorligheten är 3 %. I fråga om lindriga försummelser kan påföljden vara 1 procent. Vid allvarigare försummelser kan påföljden vara 5 %. Om samma försummelse upprepas eller om försummelsen konstateras vara avsiktlig höjs procentsatsen för minskning av stödet. Påföljden kan höjas ända upp till 100 procent. Den slutliga påföljdsprocenten framgår först när alla övervakningar av villkorligheten har genomförts på gården.

Ytterligare upplysningar om villkorligheten och påföljder av kontrollen av djurens välbefinnande finns på Livsmedelsverkets webbplats:

<https://www.ruokavirasto.fi/sv/stod/jordbruk/grundvillkor> > Villkorlighet

RÄTT ATT SÖKA ÄNDRING

Ändring i ett förvaltningsbeslut kan sökas genom besvär till förvaltningsdomstolen. Uppgifter om den behöriga förvaltningsdomstolen och övriga uppgifter som gäller anförande av besvär finns i den besvärsguiden som medföljer som bilaga till beslutet.

Jordbrukaren kan begära omprövning av slutresultatet från övervakning av villkorlighet i

stödbeslutet som fattas av landsbygdsnäringsmyndigheten. I anvisningarna om begäran om omprövning som bifogas besluten ges instruktioner om hur man ska gå tillväga.